

562.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

562

1. 1

Fru Lisa Ande sson, född Andersson.

Född å hoverihemmanet Frisk^a hus å Häckeberga gods 1892, Genarps socken, Bara härad.

Bor å Kläggeröd nr 4, Slimminge s:n, Vemmenhögs h:d.

Föräldrarna voro hoveribonden Ola Andersson född i Stora Ökärr, Häckeberga och modern född å Hjortälöpet omkr. 1853.

En sägen.

Major Holger ägde Hækkeberga i Genarps socken under danska tiden. Då låg stallet vid froresjön, numera sankmark, nära Shoggård, där baronen nu bor. Lämningar finnes kvar ännu efter grunden. Denne Major Holger var mäktig rik och kallades allmänt: Kungen av Skåne.

Han sökte i pomp och ståt överträffa konungen av Danmark." Detta var i lag förbjudet" och sårade konungen, så att denne kallade honom till huvudstaden för att varna honom. Holger måste hörsamma kallelsen, men var fortfarande lika stolt. Då han kom till konungen, frågade denne: "är det sanning att du har tre guldkor under din ridhäst?" Major Holger: "ja det är sanning och jag är så rik att jag kan sätta den fjärde under om jag vill!" Då brast konungens tålmod ty konungen hade endast råd

att hava en guldsko under sin häst och han ställde Holger till ansvar. Holger dömdes till döden, och halshöggs för sitt brott. Sedan lät man en knekt föra liket på en häst till Häckeberga. Där stod Holgers maka i ett fönster och såg när de kom. Hon sade till en tärna. Antingen är min herre supen eller är han vred, ty jag ser att hans huvud sitter på sned..

När Knekten lämnade liket och red sin väg. När maken såg att Holger var halshuggen och att huvudet var fastsatt vid kroppen sa hon till kusken "spänn för mina fyra bockar" (hon kallade hästarna för bockar) och skutsa mig ut lite. Kusken gjorde så och då de kommo till Froresjön sade hon: "giv mig tömmarna" Kusken lämna dem och hon körde rakt ut i froresjön och dränkte sig själv och hela ekipaget.

Men folket drog upp det och både Major Holger och hans maka balsamerades och nedsattes i kryptan i Genarps kyrka där nu levande människor sett att Major Holger blivit halshuggen och att huvudet är löst påsatt.

Ä Ålleskogsegendom i Baldringe socken, då denna mark låg i fälademark före 1880, var där en sten kallad Holgers böjsor. (lyxor).

3. 3
562

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

och dessa voro på klädda och kunde ögonblickligen gå ut och se vad som åstadkom bullret. De gingo bort till Baronens kontor och öppnade dörren, ty jägaren trodde att det var tjuvar som husera. När han öppna dörren såg han Baron Wrangel i sina vardagliga kläder och sitta och bläddra bland bladen i kontorsböckerna. Fästmän såg honom också men Friherrinnan sökte komma derifrån så fort som möjligt och numera vågar ingen av släkten bo där.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

55
562

G e n g å n g a r e .

Då baron Wrangel å Hæckeberga avled 1903 fick han ej ro i sin griftekammar utan måste gå igen. Friherrinnan såg honom ofta och vart rädd. Hennes kammarjungfru Ida Olsson blev ombedd att ligga i rummet intill Friherrinnans rum i andra våningen. Kontoret, ej gårdskontoret, *båg* vid andra sidan om Friherrinnans rum. Där var sådant väsen om nätterna på kontoret att det ständigt störde hennes husfrid. En gång skulle Ida Ols fästman komma på besök, han hette Aronsson, en smålänning, han var jägare och fiskare. Ida Olsson hade sin plats i nedre botten. Då Friherrinnan bad henne gå upp och ligga på rummet sade hon: att hon avtalat med sin fästman att komma dit om kvällen och bad få vänta tills han varit där.

Friherrinnan: han kan gå med dig upp och ligga på r
rummet. När bullret börja ropa Friherrinnan på detta sällskapet och

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVS k o g m a n n e n .

Mån mor tala om att en bonddotter, å Håckeberga en gång i sällskap med en annan piga varit i Genarp. När de kommo tillbaka skulle den ene vika till höger vid sjöled, men den andra Bengta Olsdotter skulle fortsätta lite längre. Där skulle hon vika ur vägen och gå ett lite stycke till hemmet. Hon skulle gå över en grop och över gropen låg en bräda. När hon kom över gropen stod där en man vid ett träd. Hon trodde det var hennes fästman som kom henne till mötes. För att höra om det var fästmannen, sade hon "go kväll". Men denne svarade endast med otydliga ord och följde med henne och fortfor att tala otydligt, Då hon hörde att det ej var fästmannen blev hon vanvettigt förskräckt. Och till all olycka hade ljustänt då hon kom in. Föräldrarna sågo att allt ej stod rätt till och fråga vad som hänt henne. Nu bröt vansinnet ut och de måste hålla henne i

27
kakelugnsbänken. Hon skrek oupphörligt: ser Ni inte , han står där
utanför. De måste söka kloka och hon var sjuk länge men slutligen
tillfrisknade hon. Det var skogsmannen som följt henne hem.

De gamla berättade att i Froresjön Härkeberga hade
folk i äldre tider sett bäckahästen.

562

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

562